

Ministerie van Financiën

TER ADVISERINGAan
de minister**notitie**

Controle jaarrekening 2020 VWS

Aanleiding

Afgelopen maandag, 4 januari, heeft de directie Financieel Economische Zaken (FEZ) van VWS de minister van VWS ingelicht over de onrechtmatigheden die zijn geconstateerd naar aanleiding van de COVID-maatregelen. Deze onrechtmatigheden zullen waarschijnlijk grote gevolgen hebben voor de jaarrekening van VWS en zullen ook impact hebben op de Rijksrekening. De minister van VWS zal hierover naar verwachting volgende week telefonisch contact met u opnemen. De afspraak moet nog worden gepland.

Op 20 januari heeft u een afspraak met de president van de Algemene Rekenkamer (AR). Tijdens dat overleg zal de onrechtmatigheidsproblematiek van VWS naar verwachting ook besproken worden. Hiervoor ontvangt u binnenkort een aparte notitie.

Advies bespreekpunten telefonisch overleg minister van VWS

- U kunt begrip tonen voor de situatie waarin VWS zich het afgelopen jaar heeft bevonden en dat hierbij de prioriteit gelegd is bij het bestrijden van de crisis.
- VWS doet het volgende om de onrechtmatigheden te beperken en onderscheid daarbij drie typen:
 - begrotingsonrechtmatigheden, zoals het informeren van de Tweede en Eerste Kamer over beleidsvoornemens voordat VWS de verplichting aangaat;
 - politieke verantwoording: waar heeft VWS elke uitgegeven euro aan besteed en welke prestatie is daarmee geleverd?
Bijvoorbeeld: hoeveel persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals mondkapjes) en IC-apparatuur heeft VWS gekocht?
 - materiële onrechtmatigheid: onrechtmatigheid op het niveau van individuele inkoop-, subsidie- en andere dossiers.
- U kunt aangeven dat u het waardeert dat VWS zowel Financiën als de ADR en AR actief betreft bij deze problematiek.
- U kunt verder het belang benadrukken dat VWS alsnog alles in het werk stelt om de onrechtmatigheden tot het minimum te beperken, gezien het grote belang hiervan voor VWS maar ook voor het Rijk als geheel.
- U kunt aangeven dat FIN bereid is om VWS daar waar mogelijk te ondersteunen bij de problemen rond de rechtmatigheid. Tevens kan VWS externe hulp inhuren voor ondersteunende werkzaamheden voor het volledig maken en op orde brengen van dossiers.

Directie Begrotingszaken**Inlichtingen**

5.1.2e

T 070-3427847

F 070-3427946

5.1.2e@minfin.nl

www.minfin.nl

Direct contact

5.1.2e

M 5.1.2e

Datum

6 januari 2021

Notitienummer

2020-0000243915

Auteur

5.1.2e

Van**Kopie aan**

Kern

- Ondanks inspanningen de afgelopen maanden lukt het VWS niet om een toereikende verantwoording over 2020 op te stellen, de rechtmatigheid van transacties te onderbouwen en voldoende en geschikte controle-informatie aan te leveren bij de controleurs (ADR en de AR). Dit betreft met name de coronamaatregelen ter waarde van circa 6,0 miljard euro (o.a. 1,8 miljard euro inkoop medische beschermingsmiddelen).
- VWS geeft als reden aan dat op dit moment de prioriteit ligt bij het bestrijden van de coronacrisis, zodat het op orde brengen van de individuele dossiers in beperkte mate mogelijk is. De medewerkers die de controle-informatie moeten aanleveren in dossiers ten behoeve van controle van de ADR en de AR zijn volgens VWS dezelfde mensen die op dit moment met het bestrijden van de crisis bezig zijn. Er is geen capaciteit beschikbaar om de VWS-dossiers volledig te krijgen, zowel wat betreft de rechtmatigheid van de verrichte transacties als de levering van ingekochte hulpmiddelen en de volledige verantwoording daarvan.
- Naast capaciteit zal het niet in alle gevallen mogelijk zijn om toereikende verantwoordings- en controle-informatie te verzamelen, vooral omdat in het begin van de crisis is gekozen voor snelheid boven zorgvuldigheid.
- Dit kan belangrijke gevolgen hebben voor de controleverklaring van de ADR bij de verantwoording van VWS, het oordeel van de AR bij de Rijksrekening en de reactie van de Kamer daarop.
- Deze gevolgen, inclusief de bijbehorende handelingsperspectieven, worden de komende weken in kaart gebracht. Zodra hier meer duidelijkheid over bestaat lichten wij u hierover in.

Toelichting

- Wat voor zowel de minister van Financiën en de president van de Algemene Rekenkamer van belang is, is dat een grote onrechtmatigheid bij VWS impact zal hebben op de Rijksrekening. Als een groot deel van de COVID-verplichtingen en -uitgaven van VWS (6,0 miljard euro) als onrechtmatig worden beoordeeld, bestaat de kans dat de AR geen goedkeuring verleent bij de Rijksrekening (overschrijding van de tolerantiegrens van 1% voor onrechtmatigheden).
- Dit heeft tot gevolg dat het kabinet een Indemniteitwet moet indienen bij het parlement, zodat de Tweede en Eerste Kamer toch de mogelijkheid heeft decharge te verlenen aan de ministers.
- FIN, VWS en ADR verkennen op dit moment de mogelijkheden om alsnog de benodigde verantwoordings- en controle-informatie te verzamelen en wat daar dan voor nodig is.
- Voor alle non-COVID-uitgaven voert VWS de reguliere werkzaamheden uit ter voorbereiding op de controle van de ADR en AR.
- De komende weken brengen VWS, FIN en de ADR in kaart welke mogelijke gevolgen het niet kunnen verstrekken van toereikende verantwoordings- en controle-informatie heeft voor de jaarrekening van VWS en de Rijksrekening zal hebben.